

KERHOVALMENNUS I

Seloryhmä 1500 - 1800

SHAKKITAKTIikka

1. Kuningashyökkäys	6
2. Tehtävien ja sommitelmien ratkaisukilpailu	10
3. Varianttien laskemisvalmennusta	4
20

STRATEGIAN PERUSTEET

I. Upseerien erilainen liikkuvuus (aktiivisuus)

1. Hyvät ja huonot lähetit	1
2. Lähetti ratsua vahvempi	1
3. Ratsu lähettiä vahvempi	1
4. Eriväriset lähetit keskipelissä	1
5. Upseerien pelistä eristäminen	1

II. Avoimet ja puoliavoimet linjat

1. Avointen ja puoliavointen linjojen hyväksikäyttö	1
2. Avoimet ja puoliavoimet linjat kuningasta vastaan hyökättäessä	1
3. Tukiruutu avoimella ja puoliavoimella linjalla	1
4. Kamppailu puoliavoimesta linjasta	1

III. Eri keskustatyypit

1. Vahva sotilaskeskusta	1
2. Sotilaskesk. tuhoaminen	1
3. Upseerit sotilaskeskustaa painostamassa	1
4. Upseerisotilaskeskusta	1
5. Keskustan rooli sivustaoperaatioissa	1

IV. Lähettipari

1. Lähettipari keskipelissä	1
2. Lähettipari loppupelissä	1
3. Menestyksellinen kamppailu lähettiparia vastaan	1

V. Vahvoista ja heikoista ruuduista

1. Heikko ruutu vastustajan asemassa	1
2. Heikot ruudut vastustajan asemassa	1
3. Vahvoista ruuduista	1

VI. Sotilasasemien erityispiirteistä

1. Sotilasheikkouksista	1
2. Kaksoissotilaat	1
3. Takasotilas puoliavoimella linjalla	1
4. Vapaasotilas	1
	24

KAMPPAILU EPÄTAVALLISELLA MATERIAALILLA JA MATERIAALISTA SAATU KOMPENSAATIO

1. Daami vastaan eri materiaaliyhdistelmät	3
2. Kompensaatio daamista	1
3. Tornipari vastaan kolme kevyttä upseeria	1
4. Kaksi kevytupseeria vastaan torni (+sotilas)	1
5. Torni vastaan kevytupseeri ja kaksi sotilasta	1
6. Kompensaatio tornista	1
7. Kevytupseeri vastaan kolme sotilasta	1
8. Kevytupseerista saatu kompensaatio	1
	10

LOPPUPELIT

I. Sotilasloppupelit

1. Opetusasemia	1
2. Shakkilaudan geometria. Poistyyöntäminen	1
3. Vapaasotilasloppupelit (molemmilla vapaasotilas)	2
4. Murto	1
5. Parempi sotilasasema	1
6. "Varatempot"	1
7. Kuninkaan aktiivisuus	1
8. Sotilasloppupeliin siirtyminen keinona realisoida materiaali- tai asemaetu	1
9. Tehtäväshakista. Joitakin tehtäväshakki-ideoita käytännön pelitilanteessa	1

II. Torniloppupelit

1. Joitakin opetusasemia	1
2. Seitsemännen/toisen rivin hallinta	1
3. Avoimen linjan hyväksikäyttö	1
4. Vapaasotilas torniloppupelissä	2
5. Aktiivisuudesta torniloppupelissä	1
6. Sotilasheikkouksien hyväksikäyttö	1
7. Joitakin tapoja puolustautua	1
8. Materiaaliedun realisointi	1
9. Asemaedun realisointi	1
10. Joitakin torniloppupelitehtäviä	1
	21

Yhteensä 75

1. tunti: Hyökkäys linnoittamatonta kuningasta vastaan

Euwe - Landau, Hollanti 1939:

1. d4 d5 2. c4 c6 (2... e6 siirto vaikeuttaisi mustan valkorusuuden lähietin kehitystä). 3. Rf3 Rf6 4. Rc3 dc 5. a4 Lf5 6. e3 (myös 6. Re5 olisi mahdollinen) 6... e6 7. Lxc4 Lb4 8. 0-0 Rb-d7 9. Db3 (valkean normaali jatko on 9. De2 ideana valmistella e3-e4 -siirtoa) 9... Db6 (myöhemmin ilmenee, että mustan paras siirto olisi ollut 9... a5. Esimerkiksi 10. Ra2 Le7 11. Dxb7 Tb8 tasapelein) 10. e4! Lg6 11. Lxe6 fe 12. a5! (tärkeä siirto, jolla valkea karkoittaa mustan lähietin a3-f8 -diagonaalilta) 12... Lxa5 13. Dxe6+ Kd8 (mustalle huonompi olisi 13... Kf8 14. e5) 14. e5 Te8 15. Dh3 Lxc3 (f6-ratsulla ei ole hyviä perääntymisruutuja) 16. ef Lb4 17. fg Ld6 (parempi olisi 17... Tg8, mutta myös tällöin valkealla olisi huomattavasti parempi asema. Esimerkiksi 18. Lg5+ Kc8 19. Re5 Txc7 20. Lf6) 18. Re5! Lxe5 19. de Lf7 20. Td1 Ld5 (20... Le6 21. Dxe6! tai 20... Te6 21. Dxh7 Kc7 22. Txd7+) 21. e6 Rf6 22. Lg5 Ke7 (22... Dxb2 23. Dxh7) 23. Dc3. Musta luovutti.

Tehtäviä

1. Mitä seuraisi 10... Rxe4 - siirrosta?

2. Miten kumoat 16... Lxd4 - siirron?

3. Löydä valkealle paras jatko mustan pelatessa 19... Rxe5?

2. tunti: **Hyökkäys linnoittamata kunningasta vastaan**

Tolusch - Botvinnik, NL:n XI mestaruuskilpailu, Leningrad 1939:

1. d4 Rf6 2. c4 g6 3. Rc3 d5 4. Lf4 Lg7 5. e3 0-0 6. Tc1 c5 (musta pyrkii avaamaan peliä, jolloinka erityisesti g7 -lähetillä olisi aktiivinen rooli) 7. dc Da5 (analyysissä Botvinnik löysi mustalle vielä paremman 7... Le6 -siirron) 8. cd Td8 9. Dd2 (huomionarvoinen on myös 9. Lc4) 9... Rxd5 10. Lc7 (10. Rxd5 Dxd2+ 11. Kxd2 Txd5+ mustalle edullisin asemin) 10... Dxc7 11. Rxd5 Txd5! (tämä ennen aikaiselta näyttävän laadun uhrauksen ansiosta valkea jää kehityksestä jälkeen) 12. Dxd5 Le6 (ennen kaikkea mahdollisimman nopea voimien peliin tuonti. Mustalle hyvä on myös 12... Rc6) 13. Dd2 Rc6 14. Td1 (valkealle oikea siirto olisi ollut 14. Tc3) 14... Td8 15. Dc1 Da5+ 16. Td2 Td5! (nyt valkea väistämättä menettää kuningatarsivustan sotilaansa) 17. Re2 Txc5 18. Rc3 Lxc3 (heikompi olisi 18... Txc3 19. bc Lxc3 20. Ld3!) 19. bc Txc3 20. Db2 Ta3 21. Db5 Dc3 22. Db2 Dc5 23. Db1 Lxa2! 24. Txa2 Da5+ 25. Td2 Ta1 26. Ld3 Txb1+ 27. Lxb1 Re5 (kaikkein yksinkertaisin voittotapa) 28. Ke2 Db5+ 29. Ld3 Rxd3 30. Txd3 a5 31. Th-d1 Dc4 32. Kf3 b5 33. Td7 b4 34. Ta7 a4 35. Td8+ Kg7 36. Td-a8 a3 37. g3 Db5. Valkea luovutti.

Harjoituksia

1. Esitä mustalle paras jatko valkean pelatessa 14. Tc3.

2. Löydä mustalle voitto jatko valkean pelatessa 23. Dxb7.

3. tunti: **Kuningashyökkäys kuningaiden linnoittauduttua samalle sivustalle I.**

Smyslov - Rudakovski, NL:n XIV mestaruuskilpailu, Moskova 1945: 1. e4 c5 2. Rf3 e6 3. d4 cd 4. Rxd4 Rf6 5. Rc3 d6 6. Le2 Le7 7. 0-0 0-0 8. Le3 Rc6 9. f4 Dc7 10. De1 (valkea vapauttaa d1-ruudun tornilleen ja kuningatar osallistuu vastustajan kuningassivustan painostukseen) 10... Rxd4 (musta valitsi väärän suunnitelman) 11. Lxd4 e5 12. Le3 Le6 (paras olisi Lc8-d7-c6 -manööveri) 13. f5 Lc4? (nyt valkea saa "ikuisen" ratsumuksen keskeiselle d5-ruudulle) 14. Lxc4 Dxc4 15. Lg5! Tf-e8 16. Lxf6 Lxf6 17. Rd5 Ld8 18. c3 b5 19. b3 Dc5+ 20. Kh1 Tc8 21. Tf3 Kh8 (parempi olisi 21... f6) 22. f6 gf (sotilaskärki on tuhottava) 23. Dh4 Tg8 24. Rxf6 Tg7 25. Tg3 Lxf6 26. Dxf6 Tg8 27. Td1 d5 28. Txd7. Musta luovutti.

Harjoituksia

1. Mitä olisi mustan 17... Dxc2 -siirtoa seurannut?

2. Mitenkä valkea jatkaa hyökkäystä mustan pelatessa 22... Lxf6?

3. Mitä valkea uhkaa 25. Tg3 -siirrolla?

4. tunti: **Kuningashyökkäys kuninkaiden linnoittauduttua samalle sivustalle II.**

Tal - Naidorf, Leipzig 1960: 1. e4 c5 2. Rf3 d6 3. d4 cd 4. Rxd4 Rf6 5. Rc3 e6 6. Le3 a6 7. f4 b5 8. Df3 Lb7 9. Ld3 Rb-d7 10. 0-0 Le7 (huomionarvoinen on myös 10... b4, jolla musta kasvattaisi painetta valkean e4 - sotilaaseen) 11. a3 0-0 12. Dh3 (kuningataren asema on erinomainen) 12... Dc7 13. Ta-e1 Rc5 14. Lf2 d5 (valkea kumoaa tämän siirron tarkasti laske- tulla jatkolla. Musta laski vain 15. e5 Rf-e4) 15. ed! Rxd3 (lähetti on liian vaarallinen) 16. cd Lxd5 17. Rxd5 ed 18. Rf5 Lc5 (musta ei voi sallia valke- an lähetilille d4 -ruutua, 18... Tf-e8 -siirtoa voisi seurata 19. Dg3 Lf8 20. Ld4) 19. d4 La7 20. Lh4 Re4 (häviää, mustalle parempi olisi 20... Db6, johon valkea vastaisi 21. Te5) 21. Txe4! (tuhoaa vastustajan ase- man keskeisen puolustajan) 21... de 22. Lf6! Db6 23. Lxg7 Tf-e8 24. Le5 Dg6 (24... De6 siirtoon valkealla olisi hyvä 25. Rh6+ Kf8 26. Rg4 jatko) 25. Rh6+ Kf8 26. f5. Musta luovut- ti.

Harjoituksia

1. Miksi musta ei pelannut 16... Rxd5?

2. Löydä valkealle voittojatko mustan pelatessa 26... Dg5.

5. tunti: **Kuningashyökkäys pe- laajien linnoittautuessa eri sivustoille I.**

Spasski - Petrosjan, MM-ottelun 7. peli, Moskova 1966:

1. d4 Rf6 2. Rf3 e6 3. Lg5 d5 4. Rb-d2 Le7 5. e3 Rb-d7 6. Ld3 c5 7. c3 b6 8. 0-0 Lb7 9. Re5 Rxe5 10. de Rd7 11. Lf4 (parem- pi olisi 11. Lxe7 Dxe7 12. f4) 11... Dc7 12. Rf3 (pelisiirtoa huonompi on 12. Dg4 g5!) 12... h6 13. b4 g5 (tämä on parempi kuin sotilaanuhrauksen vastaan- ottaminen jatkossa 13... cb 14. cb Lxb4 15. Rd4) 14. Lg3 h5 15. h4 gh 16. Lf4 0-0-0 17. a4? (valkean olisi ehdottomasti pi- tänyt pelata 17. bc) 17... c4! (antaa valkealle d4-ruudun kontrollin, mutta samalla estää linjojen aukaisemisen kunga- tarsivustalla) 18. Le2 (huo- mionarvoinen on myös 18. Lf5 jatkoideana Lh3) 18... a6! 19. Kh1 Td-g8 20. Tg1 Tg4 21. Dd2 Th-g8 22. a5 b5 23. Ta-d1 Lf8 (uhkaa niin 24... f6 kuin 24... Lg7 siirtoja) 24. Rh2 Rxe5! 25. Rxg4 hg 26. e4 Ld6 27. De3 Rd7 (täysin mahdollinen olisi myös 27... g3) 28. Lxd6 Dxd6 29. Td4 (parempi olisi 29. Td2) 29... e5 30. Td2 (30. Txd5 Lxd5 31. Td1 Rf6 32. ed Kb8 mustan edu- in) 30... f5! 31. ed f4 32. De4 Rf6 33. Df5+ Kb8 34. f3 Lc8 35. Db1 g3 36. Te1 h3 37. Lf1 Th8 38. gh Lxh3 39. Kg1 Lxf1 40. Kxf1 e4 41. Dd1 Rg4! (ratkai- sevin siirto) 42. fg f3 43. Tg2 fg+. Valkea luovutti.

Harjoituksia

1. Löydä tapa jatkaa hyökkäystä siirtojen 31. ef Rf6 jälkeen valkean pelatessa a) 32. Dh6 b)

2. Mitä seuraa 40. Txf1 siirtoa?

6. tunti: Kuningashyökkäys pelaajien linnoittautuessa eri sivustoille II.

Spasski - Petrosjan, MM-ottelun 19. peli, Moskova 1969.

1. e4 c5 2. Rf3 d6 3. d4 cd 4. Rxd4 Rf6 5. Rc3 a6 6. Lg5 Rb-d7 7. Lc4 Da5 8. Dd2 h6 9. Lxf6 Rxf6 10. 0-0-0 (valkea on jo saattanut kehityksensä loppuun kun taas mustan kuningas on vielä keskustassa) 10... e6 11. Th-e1 Le7 (päättös tehdä lyhyt linnoitus osoittautuu virheeksi etenkin kun musta on heikentänyt kuningassivustan sotilasasemaansa pelaamalla h7-h6; olisi pitänyt pelata 11... Ld7) 12. f4 0-0 13. Lb3 (tällä ja seuraavilla siirroilla valkea valmistele hyökkäystä) 13... Te8 14. Kb1 Lf8 15. g4! Rxc4 (suhteellisesti parempi olisi 15... e5) 16. Dg2 Rf6 (16... e5 siirto kumoutuksi 17. Rf5 Lxf5 18. ef Rf6 19. Dxb7 jatkossa) 17. Tg1 Ld7 18. f5 Kh8 (sitkeämpää vastarintaa musta tekisi 18... ef siirrolla) 19. Td-f1 Dd8 (musta olisi voinut vaikeuttaa valkean voitonpeluuta pelaamalla 19... De5, mihin valkean olisi tullut pelata 20. Rf3) 20. fe fe (20... Lxe6 kumoutuksi 21. Rxe6 fe 22. Re2 e5 23. Lf7 jatkossa) 21. e5! de 22. Re4 Rh5 23. Dg6! ed (mustan pelatessa 23... Rf4 valkea voittaisi pelaamalla 24. Txf4 ef 25. c3) 24. Rg5. Musta luovutti.

1. Löydä valkealle paras jatko mustan pelatessa 19... e5.

2. Tutkikaa mustan molempia ratsunlyöntimahdollisuuksia 22. siirroissa.

3. Esittäkää valkealle voittojatko mustan pelatessa 24... hg.

7. tunti: Sommitelmien ratkaisukilpailu.

I. esimerkki: Duras - Spielmann, Wien 1907. Valkea: Kb1,De2,Td1,Le3,Ra5, sotilaat a4,f2,g5,h2. Musta: Kc8,Dc5,Te8,Rb4,Rb6, sotilaat: c7,f7,g7,h5.

1. Td8+ Txd8 2. Lxc5 tai 1... Kxd8 2. Rb7+.

II. esimerkki: Kagan - Foster, Boston 1937. Valkea: Kg1,Dh3,Td1,Tf5,Lb3,Re5, sotilaat: a3,b2,d4,g2,h2. Musta: Kg8,Dd8,Tc8,Tf8,Lf6,Rc6, sotilaat: a7,b7,f7,g7,h7.

1. Dxh7+ Kxh7 2. Th5+ Kg8 3. Rg6 Lxd4+ 4. Kh1.

III. esimerkki: Ståhlberg - Keres, Nauheim 1936. Valkoinen: Kh1,Da4,Tb1,Ld7, sotilaat: a3,e4,g2,h2. Musta: Kg8,De5,Td3,Rd4, sotilaat: a7,f7,g7,h5.

1... Rf3 2. gf (tai 2. g3 Td2).

IV. esimerkki. Valkoinen: Kg1,Df4,Ta1,Td1,Lc1,Lg2,Rc3, sotilaat a2,b2,c2,f2,g3,h2. Musta: Kg8,Dd7,Tb8,Te8,Lg7,Lh3,Re5, sotilaat a7,f7,g6,h7.

1... Dxd1+ 2. Rxd1 Rf3+ ja 3... Te1+.

V. esimerkki. Lilienthal - Ragozin, Moskova 1944. Valkoinen: Kh1, Dh5, Tf1, Tf3, Lf4, Lh3, sotilaat c2, c3, c5, e6, h2. Musta: Ka8, De2, Tf8, Tg8, Lc6, sotilaat a7, b7, c4, d4, f5, h7.

1... Tg4 2. Lxg4 Dxf1X.

VI. esimerkki. Mannheim - Regensburg, 1911-1912. Valkoinen: Kb1, Dc1, Td1, Th1, Rc3, sotilaat a2, b2, c2, f2, g4, g6. Musta: Kg8, Dc7, Ta8, Te8, Ld7, Lf8, Rc4, sotilaat a7, b7, c6, f7, g7.

1. Th8+ Kxh8 2. Th1+ Kg8 3. Th8+ Kxh8+ 4. Dh1+ Kg8 5. Dh7X.

VII. esimerkki. Tarrasch - Tshigorin, Pietari 1893.

Valkoinen: Kg1, Dd1, Ta1, Tf1, Lb3, Lc1, Rd5, Rf3, sotilaat a2, b2, c3, d3, e4, f2, g2, h2. Musta: Ke8, Dd8, Ta8, Th8, La5, Lg4, Re7, Rf6, sotilaat a6, b5, c7, d6, e5, f7, g7, h7.

1. Rxe5 de 2. Rxf6+ gf 3. Dxc4 tai 1... Lxd1 2. Rxf6+ Kf8 (2... gf 3. Lxf7+ Kf8 4. Lh6X) 3. Re-d7+.

Harjoituksia

1. Asema on pelistä Fridrich - Bantleon, Hannover 1967. Valkoinen: Kg1, Da6, Ta1, Te1, La4, Re5, sotilaat b3, d4, f2, g2, h2. Musta: Kf8, Df6, Tc8, Th8, Le6, Rd5, sotilaat b4, c7, f7, g7, h6. Valkean voitto.

2. Asema on pelistä Blackburne - Schwarz, Berliini 1881. Valkoinen: Kg2, Dc1, Th1, Th4, Ld3, Lf6, sotilaat a2, b2, d4, f2, f3. Musta: Kg8, Dc7, Td7, Te8, Ld6, Rf4, sotilaat a7, b5, c6, f7, g6, h5. Valkean voitto.

3. Asema pelistä Bernstein - Kotov, Groningen 1946. Valkoinen: Kh2, Dd2, Ta8, Th8, so-

tilaat b2, e5, f4, g4, h3. Musta: Kg6, De4, Tb4, Tb7, sotilaat d5, e6, f7, g7, h6. Valkean voitto.

4. Asema pelistä Sokolski - Kotov, Moskova 1949. Valkoinen: Kg1, Dh5, Tb1, Tb8, Lg3, Rf5, sotilaat a2, c4, e4, f2, g2, h4. Musta: Kh7, Dc5, Ta5, Td7, Le6, Lf8, sotilaat c6, d4, e5, f6, g5, h6. Valkean voitto.

5. Asema pelistä Kovatsh - Benn, Wien 1950. Valkoinen: Kh1, Dh4, Td1, Re4, sotilaat a2, e5, f3, g4, h2. Musta: Kg8, Dg6, Tb5, Re6, sotilaat a7, c6, c7, f7, g7. Valkean voitto.

8. tunti: Sommitelmien ratkaisukilpailu.

Seuraavat kahdeksan esimerkkiä ratkaistaan seinätaululla.

I. esimerkki. Keres - Treger, Hampuri 1960. Valkoinen: Kc1, Dh5, Td2, Lc2, sotilaat a2, b2, c3, f2, g3, h4. Musta: Ka8, Dc7, Td8, Rc4, sotilaat a7, b7, e5, f6, g7. 1. Df7 Dc8 2. Dxc4.

II. esimerkki. Rozenenthal - NN, Wien 1873. Valkoinen: Kh1, Dh5, Ta1, Tf3, Lb3, Lc1, Rc2, Rh3, sotilaat a2, b2, c3, f5, g4, h2. Musta: Kh8, Dd8, Ta8, Tf8, Lb6, Ld7, Rd6, Re7, sotilaat a7, b7, c6, e5, f6, g7, h7. 1. Dxh7+ Kxh7 2. Rg5+ ja 3. Th3X.

III. esimerkki. Mieses - Bardeleben, Barmen 1905. Valkoinen: Kg1, De3, Te1, Lf3, sotilaat a2, c6, d4, f4, g2. Musta: Ka8, Dh3, Tg3, Tg8, Lf7, sotilaat a7, f5. 1. De8+ (myös 1. c7+ Txf3 2. De8+ Txe8 3. Txe8+ Kb7 4. c8D+

jne) 1... Txe8 2. Txe8+ Lxe8 3. c7+ Txf3 4. c8DX.

IV. Steinitz - Blackburne, Lontoo 1876. Valkoinen: Kc1,Dh6, Td1,Th1,Lc2,Lf6,Rf3, sotilaat a2,b2,d5,f2,g5,h3. Musta: Kg8, Df7,Ta8,Tf8,Lb7,Rc7,Rg7, sotilaat a5,b4,c4,d6,f5,h7.

1. g6 Dxc6 (1... hg 2. Rg5) 2. Lxc7 Dxc6+ (2... Dxc7 3. Th-g1) 3. Lxh6.

V. esimerkki. Haider - Kaler, Wien 1959. Valkoinen: Kh1,Dc3, Tf3,Th3,Lb2, sotilaat a3,c4, d3,e3,f4,g4,h2. Musta: Kh7,De7, Ta8,Tg8,Rg7, sotilaat a7,b7,c7, e6,f7,g6,h6.

1. Txe6+ Kxe6 2. Dxc7+ Txc7 3. Th3+.

VI. esimerkki. Seleznev - Pannotov, Moskova 1929. Valkoinen: Kh1,Dh3,Te1,Le2,Ra7, sotilaat a3,b2,c4,e5,g2,h2. Musta: Kf8, Dg6,Td2,Lc5,Le4, sotilaat b6, b7,e6,g7,h7.

1... Txe2 2. Txe2 Lxc2+ 3. Dxc2 Db1+.

VII. esimerkki. Valkoinen: Kg1, Dd1,Ta1,Te1,Lc2,Rd4, sotilaat a2,b2,f2,g2,h3. Musta: Kg8,Db4, Ta8,Tf8,Le6,Rc5, sotilaat a6, b5,f7,g7,h7.

1. Lxh7+ Kxe7 2. Dh5+ Kg8 3. Rc6.

VIII. esimerkki. Hartlaub - Tesla, 1912. Valkoinen: Kh1, Dd4,Tg1,Lb2,Lc4, sotilaat a2, f2,h2. Musta: Kh8,Dd7,Ta8,Tf8, Rb8,Re5, sotilaat a7,b7,c7,d6, f7,h7.

1. Dxe5+ de 2. Lxe5+ f6 3. Lxf6+ Txf6 4. Tg8X.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Tartakover - Schlechter, Wien 1908. Valkoinen: Kh2,Te5,Tg1,Rc3, sotilaat a2,b2,c2,d3,h3. Musta: Kc8,Tf3, Tg8,Rh4, sotilaat a6,b7,c6,c7, h5. Mustan voitto.

2. Asema pelistä Bogoljubov - Monticelli, San Remo, 1930. Valkoinen: Kg1,Dc2,Tb3,Td2,Lh4, sotilaat a4,c4,g3. Musta: Kc8, Dc6,Tf8,Re5,Rf4, sotilaat a5, b6,c5,c7,h3. Mustan voitto.

3. Asema pelistä Tarrasch - Scheve, Galle 1883. Valkoinen: Kg1,Dd2,Tf3,Tg2,Lf6, sotilaat a2,c2,c3,d4,g4. Musta: Kh7,De6, Tg8,Th6,Lg6, sotilaat a7,b7,c4, d5,f7. Valkean voitto.

4. Asema pelistä Peres - Stepak, Tel Aviv 1966. Valkoinen: Kg1,Da3,Ta1,Ta4,Le5, sotilaat b5,c2,d4,f2,g2,h2. Musta: Ka8, Df7,Tb7,Te8,Lc8, sotilaat a7, b6,c4,e6,g7,h7. Valkean voitto.

5. Asema pelistä Tshukajev - Malev, 1964. Valkoinen: Kh1, Dd3,Te2,Tf1,Lc2, sotilaat: a4, b3,c4,d5,g2,h2. Musta: Kg7,Dc5, Tb7,Te8,Rf6, sotilaat a6,b4,d6, e7,f7,g6. Valkean voitto.

9. tunti: Sommitelmien ratkaisukilpailu.

I. esimerkki. Kapello -Adamski, Baku 1964. Valkoinen: Kg1, Dd5,Td3,Tf1, sotilaat a2,c3,d4, e4,e5,g2,h2. Musta: Kh8,Dg5, Tf8,Tg6, sotilaat a7,b6,f3,g4, h5.

1... f2+ 2. Kh1 (2. Txf2 Dc1+) 2... Dc1 3. Td-d1 Dxd1.

II. esimerkki. Belov - Osats-huk, Orenburg 1965. Valkoinen: Kh2,Dd6,Te2,Lf4, sotilaat a3, b2,g2,h3. Musta: Kg7,Df5, Tc6, Ld5, sotilaat b7,f6,f7,h7.
1. Df8+ Kxf8 (1... Kg6 2. Dh6X)
2. Lh6+ Kg8 3. Te8X.

III. esimerkki. Pogatsh - Rado-
vic, Unkari - Romania maaotte-
lu. Valkoinen: Kg1,Db3,Td1,Rf3,
sotilaat b2,e4,f2,g2,h2. Musta:
Kg8,Dc6,Ld8,Rb4,Re6, sotilaat
b5,c5,f7,g7,h7.
1. Dxe6 fe 2. Txd8+ Kf7 3. Re5+
ja 4. Rxc6.

IV. esimerkki. Weltmander - Po-
lugaevski, Sotshi 1958. Valkoi-
nen: Kf1,Dc2,Te1,Lg2,sotilaat
b4,d5,f2,h3. Musta: Kg8,Dd6,
Te8,Re2, sotilaat b5,c3,f7,g6,
h7.
1... Rg3+ 2. fg Df6+ 3. Df2
Txe1+ 4. Kxe1 Dxf2+ 5. Kxf2 c2.

V. esimerkki. Romanovski - Ko-
jalovitsh, Leningrad 1930.
Valkoinen: Kh1,Dg2,Td1,Tg1,Re4,
sotilaat a4,c3,f5,f6,h2. Musta:
Kf8,Dc4,Td7,Th7,Rc6, sotilaat
a5,b7,e5,h6.
1. f7 Dxf7 2. Txd7 Dxd7 Dxd7 3.
Dg8+ Ke7 4. f6X tai 1... Thxf7
2. Dg8+ Ke7 3. f6+ Ke6 4. Dg4X.

VI. esimerkki. Capablanca - NN,
Barcelona 1935. Valkoinen: Kg1,
Df7,Ta1,Rg5,Rh5, sotilaat a2,
b2,c2,f2,g2,h4. Musta: Kh8,Df8,
Ta8,Td8,Lc8,Re7, sotilaat a7,
b6,c5,e6,g7.
1. Rf6 Rg8 2. Dh5+ Rh6 3. Dg6.

VII. esimerkki. Schamaev -
Ufimtsev, Leningrad 1949.
Valkoinen: Kc1,Dd2,Td1,Th1,
Rc3,Rd3, sotilaat a3,b2,c2,e4,
f2,g2,h2. Musta: Kg8,Db6,Tb8,
Td8,Le6,Le7, sotilaat a7,c6,

f7,g7,h7.
1... Txd3 2. cd (tai 2. Dxd3
Lg5+ 3. Td2 Lxd2+ 4. Kxd2 Td8)
2... Lg5 3. f4 Lxf4.

Harjoituksia

1. Valkoinen: Kg1,Dd1,Tc3,Tf1,
Ld3,Lf4, sotilaat a2,b2,e5,f2,
g2,h2. Musta: Kg8,Dd8,Ta8,Tf8,
Lb7,Le7, sotilaat a7,b6,d4,f7,
g7,h7. Valkean voitto.

2. Asema pelistä Almus - Ger-
man, DDR 1957. Valkoinen: Kg1,
Df3,Ta1,Lf5, sotilaat e3,f2,g3,
h2. Musta: Kg8,De7,Tc3,Lb7, so-
tilaat b6,d4,f7,g7,h6. Valkean
voitto.

3. Asema pelistä Anderssen -
Zukertort, Barmen 1869, Valkoi-
nen: Kh1,Dh6,Tg1,Tg3,Ld3,Rf3,
sotilaat a2,f2,f5,g7,h2. Musta:
Kg8,Dd6,Td8,Tf7,Lb6,Ra5, soti-
laat a7,b4,c5,e5,h7. Valkean
voitto.

4. Asema pelistä Nimzowitsch -
Nielsen, Kööpenhamina 1930.
Valkoinen: Kg1,Df3,Td7,Te4,Le5,
sotilaat a2,b2,d4,f2,g2,h3.
Musta: Kg8,Dd5,Td8,Tf8,Ld6, so-
tilaat a7,b6,e6,f7,g7,h7. Val-
kean voitto.

5. Asema pelistä Grote - Ridel,
Saksan liittotasavalta 1963.
Valkoinen: Kg1,De1,Ta1,Tf1,
Lb5,Lg5,Re5, sotilaat a3,c2,
c3,d4,g2,h2. Musta: Kg8,Dc7,
Ta8,Lf8,Lb7,Rd7,Rf6, sotilaat
a7,b6,e6,f7,g7,h7. Valkean
voitto.

10. tunti: Ratkaisukilpailu

Harjoitukset

I. esimerkki. Tartakover - Wolff, 1922. Valkoinen: Kg1, Db3, Td1, Rb6, sotilaat a3, b5, c5, e3, f2, g2, h2. Musta: Kf8, Dc7, Ta7, Le8, sotilaat a5, b7, e4, e5, f6, g7, h7.
1. Rd7+.

II. esimerkki. Keres - Alehin, Margate 1937. Valkoinen: Kc1, Dd3, Td1, Te1, Rf3, sotilaat a2, b2, c4, f2, g2, h2. Musta: Kc8, Db4, Td8, Tf6, Ld7, sotilaat a6, b7, c7, f4, h7.
1. Dxd7+.

III. esimerkki. Fyschter - Sä-misch, 1941. Valkoinen: Kg1, Dd3, Lb2, Re7, sotilaat a3, e2, f2, g3, h2. Musta: Kh8, Dd6, Rd7, Re8, sotilaat a5, b5, f7, g7, h6.
1. Lxg7+.

IV. esimerkki. Marozy - Mieses, Budapest 1901. Valkoinen: Kg1, Df3, Ta1, Te6, Lc1, Rg5, sotilaat a2, b2, c2, f2, g4, h2. Musta: Kg8, Dd7, Ta8, Th8, Lf8, Rc6, sotilaat a7, b7, c4, c7, d4, g7, h7.
1. Te7 Dxe7 2. Dd5+.

V. esimerkki. Fichtl - Blatny, Tsekkoslovakia 1956. Valkoinen: Kh1, Dc5, sotilaat a5, d6, f4, h2. Musta: Kd8, Tg6, Le8, sotilas f5. Mustan siirto. Tasapeli.
1... Lc6+ 2. Dxc6 Tg1+.

VI. esimerkki. Steinitz - Girscfeld, Lontoo 1871. Valkoinen: Kg1, Dd3, Ta1, Tf1, Rf4, sotilaat a2, b2, c2, d4, g3, h4. Musta: Kg8, De4, Ta8, Ld7, Rc6, Rf6, sotilaat a7, b7, c7, d6, g4, h7.
1. Rh5 Dxd3 2. Rxf6+.

1. Asema pelistä Salve - Speier, Hampuri 1910. Valkoinen: Kh1, Dd5, Td1, Td2, Rf1, sotilaat a3, b4, d6, e3, f2, h2. Musta: Kg8, Dh3, Tf7, Ld7, Rf3, sotilaat a7, b7, e4, g5, h6. Mustan voitto.

2. Asema pelistä Wood - NN. Valkoinen: Kh1, Dd4, Tf1, Th3, Lb3, Rf4, sotilaat a2, b2, c2, e4, g2, h2. Musta: Kh8, De5, Td7, Tf8, Le7, Rf6, sotilaat a6, b5, d6, f7, g7, h7. Valkean voitto.

3. Asema kirjepelistä Klinger - Keperlih. Valkoinen: Kg2, Dd3, Tc2, Ld5, sotilaat a2, b2, e2, g3, h2. Musta: Kg8, Db6, Tf8, Lg5, sotilaat a7, b7, f7, g6. Valkean voitto.

4. Asema pelistä Popov - Rjumin, Moskova 1929. Valkoinen: Kg2, Dd2, Ta1, Te1, Le2, Le3, Rf3, sotilaat a3, b4, d4, f2, g3, h2. Musta: Kh7, Dd5, Ta8, Tf6, Lb7, Lc7, Rc6, sotilaat a6, b5, c4, f7, g6, h6. Mustan voitto.

5. Asema pelistä Schlechter - Wolff, Ostende 1905. Valkoinen: Kg1, Dd1, Tf1, Lb1, Rf3, sotilaat b2, d4, e5, f2, g2, h2. Musta: Kg8, Db8, Tf8, La8, Re7, sotilaat: b5, c4, d5, f7, g7, h7. Valkean voitto.

11. tunti: Kaksisiirtoisten tehtävien ratkaisukilpailu.

I tehtävä. P. ten Kate, 1966. Valkoinen: Kf5, Re3, sotilas g3. Musta: Kh5, Rh3, Rh7, sotilas h6.
1. Rd5

II tehtävä. A. Galitski. Valkoinen: Kf6, Dh3. Musta: Kh5, sotilaat f7, h4.

1. Dc8.

III tehtävä. K. Fabel, 1936.

Valkoinen: Kb6,Dd3. Musta: Ka8, Tf8,Lf7, sotilas b7.

1. Df3.

IV tehtävä. J. Buhwald, 1937.

Valkoinen: Kb6,Tb7,Lc8,Rc4.

Musta: Ka8, sotilaat c2,f2.

1. Ka5.

V tehtävä. H. Vennik, 1920.

Valkoinen: Kc4,Lb7,Ld8,Ra5, sotilas c7. Musta: Ka7, sotilas c5.

1. c8L.

VI tehtävä. G. Bettman, 1915.

Valkoinen: Kh8,De3,Th6,Lg3,Rf6.

Musta: Kf7, sotilas e7.

1. Ld6.

VII tehtävä. V. Tshepiznyi,

1968. Valkoinen: Kd2,Dd7,Rb7, Rg6, sotilas a3. Musta:Kd4,Ld5.

1. Dd6.

VIII tehtävä: A. Oreschin,

1936. Valkoinen: Kg1,Da3,Tb3.

Musta: Ke4,Te5, sotilaat d5,f5.

1. Tg3.

Harjoituksia

Kaikissa valkean siirto.

1. tehtävä. E. Livschits ja V.

Melnitshenko, 1967. Valkoinen: Ke1,Tg2,Ld6,Lh7, sotilas e3.

Musta: Kc1, sotilas b2.

2. tehtävä. E. Cook, 1896.

Valkoinen: Kh4,Dh1,Tb7,Tg3,Rg7.

Musta: Kh8.

3. tehtävä. M. Lokker, 1967.

Valkoinen: Kh7,Da5,Rh2,sotilas g3. Musta: Kh5,Re5, sotilas g5.

4. tehtävä. An. Kuznetsov,

1968. Valkoinen: Ka8,Dd1,Tg8, Lf3,Lh2. Musta: Kh4,Rg4.

5. tehtävä. A.Cheron, 1936.

Valkoinen: Kh6,Dd4,Lh5,Rc8, sotilas c6. Musta: Ke6, sotilas f7.

12. tunti: Sommitelmien ratkaisukilpailu.

I. esimerkki. NN - Kascdan, New York 1948. Valkoinen: Kh1,Dd2, Tb1,Tc1,Lg2,Rf3, sotilaat a3, b4,d4,h3. Musta: Kg8,Df4,Re2, Rh5, sotilaat a7,b7,c6,d5,f7, g6,h7.

1... Rh-g3+ 2. Kh2 Rf1++ 3. Kh1 Dh2+ 4. Rxh2 Rf-g3X.

II. esimerkki. Vasjukov - Pflieger, Hastings 1965/1966.

Valkoinen: Kg1,Dh4,Td1,Td4, Lh6,Re4,Rf3, sotilaat a2,b2,e5, f2,g2,h3. Musta: Kg8,Dc6,Ta8, Te8,Le6,Lh8,Rd5, sotilaat a6, b5,f7,g6,h7.

1. Txd5 Lxd5 2. Txd5 Dxd5 3. Rf6+ Lxf6 4. Dxf6.

III. esimerkki. Bogoljubov - NN, Sopot 1935. Valkoinen: Kg1, De2,Tb7,Te1,Le3, sotilaat a2, c2,f2,g2,h2. Musta: Ke8,De6, Td8,Tf8,Le7,Rf6, sotilaat a7, c6,g7,h7.

1. Lc5 Dxe2 2. Txe7+ Dxe7 3. Txe7X.

IV. esimerkki. Torre - Duz-Hotimirski, Moskova 1925.

Valkoinen: Kg1,Df3,Te1,Te3,Rd5, sotilaat a2,c3,f2,g2,h3. Musta: Kf8,Db7,Td7,Td8,Lg6, sotilaat a5,d6,f7,g7,h6.

1. Rf6 gf (1... Dxf3 2. Te8+) 2. Dxf6 Lh7 (2... Kg8 3. Te8+) 3. Dh8+ Lg8 4. Dxh6X.

V. esimerkki. Averbah - Penrose, Lontoo 1954. Valkoinen: Kg1,Dg3,Td1,Lb2,Rh4, sotilaat a4,c4,f2,g2,h5. Musta: Kg7,Df6,Te8,Ld4,Rf8, sotilaat a7,b7,e5,f5,g6.

1. Txd4 ed 2. Lxd4 Dxd4 3. Rxf5+.

VI. esimerkki. Paveletshak - NN, Berliini 1951. Valkoinen: Ka1,Dg3,Tg1,Tg6,Re5, sotilaat a4,b3,c2,d4,h5. Musta: Kh7,Db8,Te7,Tg8,Le6, sotilaat a7,b6,d5,f5,g7,h6.

1. Txe6 Txe6 2. Dg6+ Txd6 3. hg+ Kh8 4. Rf7X.

VII. esimerkki. Steinitz - Tshigorin, Havanna 1892. Valkoinen: Kc1,Df1,Th1,Lb3,Le3, sotilaat a2,b2,c3,f2,g2. Musta: Kh8,Dc6,Te8,Tf8,Ld7,Rd4, sotilaat a5,b7,c7,g6,h7.

1. Txd7+ Kxd7 2. Dh1+ Kg7 3. Lh6+ Kf6 4. Dh4+ Ke5 5. Dxd4+ Kf5 6. Df4X.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Teichmann - Mieses. Valkoinen: Kd1,Dc4,Tf1,Lf4, sotilaat a2,b3,c3,h2,h5. Musta: Kg8,Dg2,Te5, sotilaat a7,b7,c5,e6,f3,g7,h7. Mustan voitto.

2. Asema pelistä Alapin - Schiffers. Valkoinen: Kh1,Dd3,Tf1,Rg3, sotilaat a2,b3,c2,f3,g2,h2. Musta: Kg8,Dd6,Tb8,Lc5, sotilaat a7,c6,d5,f6,f7,g6. Mustan voitto.

3. Asema pelistä Zuckerman - Buasen, Pariisi 1928. Valkoinen: Kb1,Db3,Td1,Td7,La6, sotilaat a2,b2,c5,e3,f4,g2,h2. Musta: Kf7,Df2,Tb8,Th8, Le7, Rh7, sotilaat b6,e4,e6,f5,g6,

g7. Valkean voitto.

4. Asema pelistä Kruta - Basl, Praha 1962. Valkoinen: Kh1,Dg6,Tg1,Th3,Lg4, sotilaat a4,c2,f4,h2. Musta: Kh8,Db2,Ta8,Tf6,Lc3,Lc8, sotilaat a6,b7,e4,e6,g7,h6. Valkean voitto.

5. Asema pelistä Winaver - Tshigorin, Varsova 1882. Valkoinen: Kh1,Dc3,Ta1,Tg1,Lb2,Re4, sotilaat a2,d5,f2,f3,h2. Musta: Kg8,Dh5,Ta8,Tf7,Lb6,Ld7, sotilaat a7,b7,c7,d6,g7,h7. Mustan voitto.

13. tunti: Sommitelmien ratkaisukilpailu.

Seuraavat kahdeksan esimerkkiä on hyvä ratkaista seinätaululla.

I. esimerkki. Fairhest - Reshevsky, Hastings 1937/1938. Valkoinen: Kg1,Db5,Td7,Lb7,Le3, sotilaat e4,f3,g2,h2. Musta: Kg8,Db8,Tc8,Rb2,Rd3, sotilaat a5,e6,f7,g7,h7.

1... Tc1+ 2. Lxc1 Da7+ 3. Kh1 Rf2+ matein.

II. esimerkki. Alehin - Reshevsky, Kemer 1937. Valkoinen: Kg1,Dh2,Ta8,Tf1,Lc5, sotilaat b4,b6,g2,h3. Musta: Kc8,Dg6,Td2,Te5,Rb8, sotilaat b7,c6,f6,g7,h7.

1... Txb8+ Kxb8 2. Dxe5+ fe 3. Tf8+.

III. esimerkki. Evans - Bisquier, USA 1957. Valkoinen: Kg1,Da7,Te1,Le4, sotilaat a2,f2,g2,h2. Musta: Kg8,De6,Th8,Le8, sotilaat b6,f7,g7,h7.

1. Da3+ De7 (1... Kg8 2. Lxh7+) 2. Lc6.

IV. esimerkki. Rihter - NN, 1939. Valkoinen: Kc1,Dd2,Tg1, Tg4,La2, sotilaat a3,b2,c2,d3, f2,h2. Musta: Kh7,Dc5,Tb6,Tf8, Lh6, sotilaat a5,c7,d6,e5,f3, g7.

1. Dxb6+ gh 2. Tg7+ Kh8 3. Lg8.

V. esimerkki. Spielmann - Landau, Hollanti 1932. Valkoinen: Kg1,De2,Ta1,Tc1,Re4, sotilaat a2,c4,d4,f2,g3. Musta: Kg8,Dc7, Tc8,Tf8,Rb6, sotilaat a7,b7,e6, f7,g7.

1. Rf6+ gf 2. Dg4+ Kh8 3. Kg2 Dc6+ 4. d5.

VI. esimerkki. Capablanca - NN. Valkoinen: Kg1,Dh4,Tf1,Tg3,Rd6, sotilaat a2,f7,g2,h2. Musta: Kh8,Db2,Td7,Td8,Re6, sotilaat a6,b6,c5,d5,h7.

1. Dxd8+ Txd8 2. f8D+ Txf8 3. Txf8+ Rxf8 4. Rf7X.

VII. esimerkki. Sax - Musil, 1954. Valkoinen: Kc1,Df3,Tg1, Th1,Rd5, sotilaat a2,b2,c2,d3, e4,g5,h4. Musta: Kg8,Dd7,Tb8, Tf8,Rd8, sotilaat a6,b5,c6,d6, e5,f7,g7,h7.

1. Rf6+ gf 2. gf+ Kh8 3. Tg7 Re6 4. Txxh7+ Kxxh7 5. Dh5+ Kg8 6. Tg1+.

VIII. esimerkki. Panov - Makogonov, Tbilisi 1937. Valkoinen: Kh2, Dd4,Te1,Tf1,Lc3,Lg2, sotilaat a3,b3,c2,f6,g3. Musta:Kg8, Dc8,Td7,Td8,Le6,Re5, sotilaat a6,b5,d6,g6,h7.

1. Txe5 de 2. f7+ Txf7 3. Dxe5 Kf8 4. Dg7+ Ke7 (4... Ke8 5. Dg8+ Ke7 6. Lb4+ Td6 7. Txf7+ Lxf7 8. Dxc8) 5. Lb4+ Td6 6. Txf7+ Lxf7 7. De5+ De6 8. Lxd6+.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Schteinsapir - Estrin, Moskova 1946.

Valkoinen: Kg2,De4,Ta1,Th1, Lb3,Le3, sotilaat a2,b2,c3,h3. Musta: Kh8,Dd7,Tf6,Tf8,Rc6, sotilaat a7,b7,c7,e5,g7,h7. Mustan voitto.

2. Asema pelistä Forintos - Tomovitsh, 1957. Valkoinen: Kh3,Db4,Td8,Ld3, sotilaat a4, b2,e5,g4,h2. Musta: Kh7,Dg1, Ta5,Lf3, sotilaat b6,b7,f7,g6, h6. Valkean voitto.

3. Asema pelistä Kortshnoi - Peterson, Kiova 1965. Valkoinen: Kg1,Dg4,Tf1,Tg3,Re4, sotilaat a2,c3,d4,f2,g2, h4. Musta: Kf7,Dd5,Ta8,Td8,Le7,Rf8, sotilaat a7,b7,c6,e6, h6. Valkean voitto.

4. tehtävä. Asema pelistä Blumenov - Keres, Tallinna 1933. Valkoinen: Kh2,Df1,Tc1,Tc2, Lb2,Le2,Rd4, sotilaat a3,b5, e3,f2,g3,h3. Musta: Kg8,Dh5, Ta8,Td8,Ld6,Lf3,Rd5, sotilaat a5,b7,e4,f7,g7,h7. Mustan voitto.

5. tehtävä. Asema pelistä Nimzowitsch - Tarrasch, Pietari 1914. Valkoinen: Kg1,Dc2,Tc1, Tf1,Lb2,Rd2, sotilaat a2,b3, d4,f2,g2,h2. Musta: Kg8,De7, Td8,Tf8,Lc6,Ld6, sotilaat a7, c5,f7,g6,h7. Mustan voitto.

14. tunti: Sommitelmien ratkaisukilpailu.

I. esimerkki. Wolf - Nagu, kirjepeli. Valkoinen: Kg1, Dd2, Tc1, Lg2, Rf2, sotilaat a2, b3, c4, d5, g3, h2. Musta: Kg8, Da1, Tf8, Re5, Rh5, sotilaat a7, b7, c5, d6, g6, h7.

1... Txf2 2. Kxf2 Dxc1 3. Dxc1 Rd3+.

II. esimerkki. Tshehover - Lutikov, Leningrad 1951. Valkoinen: Kh1, Da6, Ta1, Te1, Ld4, sotilaat a2, b4, c3, e5, f3, g2, h2. Musta: Kh8, De6, Td8, Th6, Lb6, sotilaat c7, d5, f4, g7, h7.

1... Txx2+ 2. Kxx2 Dh6+ 3. Kg1 Lxd4+ ja 4... Dxa6.

III. esimerkki. Kamyschov - Estrin, Leningrad 1951. Valkoinen: Kh1, De1, Td1, Td3, Lb2, Lc4, sotilaat a3, b3, e3, g2, h2. Musta: Kb8, Dh6, Td8, Tg8, Re4, Rf5, sotilaat a7, b7, c7, f7.

1... Rf-g3+ 2. Kg1 Dxx2+ 3. Kxx2 Th8+ 4. Lxx8 Txx8+ 5. Kg1 Th1X.

IV. esimerkki. Scheve - Rubinstein, Ostende 1907. Valkoinen: Kg3, Dh6, Tg2, Th1, Rf5, sotilaat b2, c4, d3, e4, f2, g4, h5. Musta: Kh8, Df6, Tb7, Tg8, Lc8, sotilaat c5, d6, e5, f7, g6, h7.

1. g5 De6 2. Dxx7+ Kxx7 3. hg++ Kxx6 4. Th6+ Kxx5 5. Kf3X.

V. esimerkki. Bernstein - Capablanca, Moskova 1914. Valkoinen: Kg1, De2, Tc1, Tc2, Rc3, sotilaat a2, e3, f2, g2, h2. Musta: Kg8, Db6, Tc5, Td8, Rd5, sotilaat a7, f7, g7, h7.

1... Rxc3 2. Txc3 Txc3 3. Txc3 Db2 4. Tc2 (4. De1 Dxc3 tai 4. Dd3 Da1+) 4... Db1+.

VI. esimerkki. Borosch - Szabo, Budapest 1937. Valkoinen: Kh1, Dg4, Tf1, Th3, Lb2, Ld3, sotilaat a2, b3, c2, e5, g2, h2. Musta: Kg7, Dd7, Tc8, Tf8, Le7. Re6, sotilaat a6, c5, d5, f7, g6, h7.

1. Txx7+ Kxx7 2. Txf7+ Txf7 3. Dxx6+ Kh8 4. Dxf7 Rg5 5. e6+.

VII. esimerkki. Bauer - Hellner, Berliini 1956. Valkoinen: Kh2, Dg2, Tg6, Lb2, Le6, sotilaat a2, b3, f4, h3. Musta: Kh7, De7, Ta8, Re8, Rf6, sotilaat a7, b7, c4, c6, g7, h6.

1. Txx6+ gh (1... Kxx6 2. Dg5+ Kh7 3. Dh4+ Kg6 4. f5X) 2. Dg8+ Rxx8 3. Lf5X.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Treger - Vaise, Ingolstadt 1964. Valkoinen: Kg1, Dh5, Te1, Tf1, Rg3, sotilaat a3, b2, f2, g2, h3. Musta: Kg8, Df4, Tb3, Td2, Ld6, sotilaat a7, c4, e6, f7, h7. Mustan voitto.

2. Asema pelistä Schmidt - Rosolimo, Heidelberg 1949. Valkoinen: Kh2, Db3, Tc5, Te1, Le3, sotilaat a4, b2, f2, g2, h3. Musta: Kh8, Dh4, Tf8, Tg6, Lb7, sotilaat a5, b4, e4, g7, h7. Mustan voitto.

3. Asema pelistä Parma - Damjanovic, Jugoslavia 1960. Valkoinen: Kh1, Da2, Ta1, Te1, Lc4, sotilaat a5, b2, c2, f2, g2, h2. Musta: Kb8, Dd6, Tf8, Tg8, Rd2, sotilaat a6, b7, c6, e4, h5. Mustan voitto.

4. Asema pelistä Reti - Bogoljubov, New York 1924. Valkoinen: Kg1, Df5, Ta1, Lh5, sotilaat a2, b3, c5, g3, h2. Musta: Kg8, Dc7, Td4, Lf8, sotilaat a7, b7, c6, g7, h7. Valkean voitto.

5. Asema pelistä Alehin - Astalosch, Keckemet 1927.

Valkoinen: Kh1,Df4,Td1,Tg1,Lc4,Re5, sotilaat a3,c5,d4,f2. Musta: Kg8,De7,Tb7,Td8, Le8,Lg7, sotilaat a4,c6,e6,f7,h5.

Valkean voitto.

15. tunti: **Ratkaisukilpailu.**

I. esimerkki. Ragozin - Panov, Moskova 1940. Valkoinen: Kg1,Df3,Tb5,Td1, sotilaat a3,b3,f2,g3,h2. Musta: Kg8,Dc7,Tc1, Tf8, sotilaat b7,e6,f7,g6,h7.

1... Dc6 2. Dxc6 Txd1+.

II. esimerkki. Boleslavski - Makogonov, Moskova 1940.

Valkoinen: Kg2,Df3,Te1,Lb3,Lc1, sotilaat a2,b2,c3,f2,g4. Musta: Kg7,Dd7,Te8,Lb6,Rd6, sotilaat a7,b7,c6,e5,f6,h5,h7.

1. Lh6+.

III. esimerkki. Valkoinen: Kc2,Tb3, Re2, sotilaat a2,b4,e3,e4. Musta: Kg8,Td8,Le5, sotilaat f7,g6,h3.

1... Td1 2. Kxd1 h2.

IV. esimerkki. Keres - Radvitsh, Leipzig 1960. Valkoinen: Kg1,Dd4,Td6,Lc4, sotilaat b4,f2,g2,h3. Musta: Kg8,Dc7,Tf8,Lc8, sotilaat b6,f7,g7,h6.

1. Tg6.

V. esimerkki. Leman - Blau. Luzern 1952. Valkoinen: Kg1,Da4,Td1,Tf1,La3, sotilaat a2,f2,g2,h2. Musta: Ke8,Dd7,Ta8,Th8,Lb6, sotilaat a7,b7,d5,f7,g7,h7.

1. Txd5.

VI. esimerkki. Fazekasch - Spielmann, Praha 1938.

Valkoinen: Kg1,Dd2,Tc1,Lb2, so-

tilaat a3,b4,f2,h2. Musta: Kg8,Df3,Te2,Lb6, sotilaat a7,b7,d3,f7,g6,g7.

1. Tc8+ Kh7 2. Th8+ Kxh8 3. Dh6+ Kg8 4. Dxc7X.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Reggio - Mieses, Monte Carlo 1901.

Valkoinen: Ke1,Dh3,Td1,Tf1,Lc3,Ld3, sotilaat a2,b2,f4,g2,h2.

Musta: Kd7,Db6,Tb8,Tg8,La6,Le7, sotilaat a7,d5,e6,f5,h7.

Mustan voitto.

2. Asema pelistä Ahues - NN, 1932. Valkoinen: Kh1,Dh5,Th3,Lb3,Lc1,Rh4, sotilaat a4,b2,d5,e4,f5,g2,h2. Musta: Kg8,Dd6,Tb8,Td8,Ld4,Le8, sotilaat a6,b4,c7,e5,f6,g7,h7.

Valkean voitto.

3. Asema pelistä Gligoric - Hort, Moskova 1963. Valkoinen: Kg1,Df8,Te1,Lc3,Ld3, sotilaat c4,d5,f4,g2,h2. Musta: Kh7,Da3,Tg6,Ld7,Rb6, sotilaat a7,b7,c5,d6,f5,g7, h6. Valkean voitto.

4. Asema pelistä Schlechter - Pschepiorka, Nurnberg 1906. Valkoinen: Kg1,Dh5,Tc7,Tf1,Ld3,Le5, sotilaat a2,b2,e3,f2,g2,h2. Musta: Kg8,Dd8,Ta8,Te8,Lc8,Le7, sotilaat a7,b6,d4,d5,f7,g6,h7. Valkean voitto.

5. Asema pelistä Winaver - Schumov, Pietari 1875.

Valkoinen: Kh1,Dd1,Ta1,Tg1,Lb2,Ld3,Re4, sotilaat a3,b4,f2,f4,h2. Musta: Kg8,Dh3,Td5,Tf8,Le7,Rb7,Rh5, sotilaat a7,b6,c7,f7,g7,h7. Valkean voitto.

16. tunti: Kaksisiirtoisten ratkaisukilpailu.

I. tehtävä. Petrovic, 1959.
Valkoinen: Ke2,De5, Lb7. Musta: Kg1,Th1, sotilaat d7,g2.
1. Dd5.

II. tehtävä. G. Zahodjakin, 1949. Valkoinen: Kc4,De4,Ld7, Rb8. Musta: Kd8, sotilaat c7, e7.
1. De1.

III. tehtävä. E. Martin, 1934. Valkoinen: Ke3,De4,Te7. Musta: Ke1,Tb8,La8, sotilas c3.
1.Tb7.

IV. tehtävä. R. Dio, 1953. Valkoinen: Kd3,Ta5,Lc7,Rd7, sotilas c2. Musta: Kb4, sotilas b7.
1. Rb8.

V. tehtävä. A. Korepin, 1936. Valkoinen: Kf2,Df8,Tb1,Tb3, sotilas d3. Musta: Kc2,Re2.
1. Df3.

VI. tehtävä. T. Douson, 1920. Valkoinen: Ka8,De6,Re8, sotilaat a7,b7. Musta: Kf8, sotilas e7.
1. b8R.

VII. tehtävä. G. Zahodjakin, 1969. Valkoinen: Kg1,Te6,Ld1, Rg2,Rg3. Musta: Kh3,Rf5.
1. Rh1.

VIII. tehtävä. S. Borosch, 1937. Valkoinen: Kf2,Lb8,Ld5, Re2,Re4. Musta: Kh1,Da8.
1. Kg3.

Harjoituksia

Valkea alkaa kaikissa

1. V. Lebedev, 1929. Valkoinen:

Kb2,Dc6,Lc5. Musta: Ka5,Tb8, Lf1, sotilas b3.

2. M. Lokker, 1966. Valkoinen: Ka4,Dg2,Lf3,Rf1. Musta: Kc4, sotilaat c3,d4.

3. S. Pimenov, 1956. Valkoinen: Kb5,Df4,Ld7, sotilaat d6,f3. Musta: Kd5, sotilas e7.

4. V. Marin, 1896. Valkoinen: Kd2,Dc6,Tb5. Musta: Kd4,Td8, Rf7.

5. V. Zepiznyi, 1968. Valkoinen: Ke2,Dg1,Ld4,Rc2,Rc5. Musta: Ka2, sotilas b2.

Sommitelmia (täydennysmateriaali).

1. Alehin - Frimen, New York 1924. Valkoinen: Kg1,Dg5,Te1, Rf5, sotilaat a2,f2,g2,h2. Musta: Kg8,Df6,Tb7,Rg6, sotilaat: a7,b6,c4,f7,g7,h7.
1. Te8+ Rf8 2. Rh6+ Dxh6 3. Txf8+ Kxf8 4. Dd8X.

2. Vukovic - Deitsh, Zagreb 1920. Valkoinen: Ke1,Dd4,Td1, Th1,Ld2,Re2,Rf3, sotilaat a2, b2,c2,e5,f2,g2,h2. Musta: Ke8, Db6,Ta8,Th8,Lc5,Lc8,Re4, sotilaat a7,b7,c6,c7,f5,g7,h7.
1. Dd8+ Kxd8 2. Lg5++ Ke8 3. Td8+ Kf7 4. e6+ Kxe6 (4... Lxe6 5. Re5X tai 4... Kg6 5. Rf4X) 5. Rf4+ Kf7 6. Re5X.

3. Horoviz - NN, USA 1944. Valkoinen: Kh1,De5,Tc1,Tg3, Ld3, sotilaat b2,b3,g2,h2. Musta: Kg8,Df2,Tf4,Tf6,Le6, sotilaat a6,b5,d5,g7.
1. Tc8+ Lxc8 2. De8+ Tf8 3. Txg7+ Kxg7 4. Dg6+ Kh8 5. Dh7X.

4. Dikgof - Karlsson, kirjepe-
li. Valkoinen: Kg1,Dg4,Td1,Tg3,
Ld3,Re4, sotilaat a2,b2,e5,f4,
g2,h2. Musta: Kg8,Da5,Ta8,Td8,
Lb5,Lf8, sotilaat a6,b7,e6,g7,
h6.

1. Rf6+ Kh8 2. Dg5 Lc5+ 3. Kh1
Tg8 4. Th3 Lf8 5. Txh6+.

5. Valkoinen: Kg1,Da4,Ta1,Tf1,
Lc4,Lf4, sotilaat a6,c5,g2,h2.
Musta: Ka8,Dg6,Td7,Te8,Lf5,Re7,
sotilaat a7,b7,c6,e3,g7, h7.

1. ab+ Txb7 2. Dxa7+ Txa7 3.
Txa7+ Kxa7 4. Ta1+ Kb7 5. La6+
Ka7 6. Lc8X.

6. Ed. Lasker - Thomas, Lontoo
1912. Valkoinen: Ke1,Dh5,Ta1,
Th1,Ld3,Re4,Re5, sotilaat a2,
b2,c2,d4,f2,g2,h2. Musta: Kg8,
De7,Ta8,Tf8,Lb7,Lf6,Rb8, soti-
laat a7,b6,c7,d7,e6,g7,h7.

1. Dxh7+ Kxh7 2. Rxf6++ Kh6
(2... Kh8 3. Rg6X) 3. Re-g4+
Kg5 4. h4+ Kf4 5. g3+ Kf3 6.
Le2+ Kg2 7. Th2+ Kg1 8. 0-0-0X.

7. Niner - Vaizinger, Karlsruhe
1944. Valkoinen: Kh1,Dc2,Ta1,
Tf1,Le2,Le3,Rg1, sotilaat a3,
b4,c5,d4,f2,g2,h3. Musta: Kg8,
Dh6,Ta8,Tf8,Lc7,Ld7,Re4, soti-
laat a6,b7,c6,d5,e6,g7,h7.

1... Dxe3 2. fe Rg3+ 3. Kh2
Rxf1++ 4. Kh1 Rg3+ 5. Kh2 Re4+
6. g3 (6. Kh1 Rf2X) 6... Tf2+
7. Kh1 Rxg3X.

8. Fridman - Vidmar, 1934.
Valkoinen: Kg1,Dh3,Tc1,Tf1,Ld3,
Lf4,Rc3,Re5, sotilaat a3, b2,
d4,e3,f2,g2,h2. Musta: Kg8,Dd8,
Tc8,Tf8,Ld7,Le7,Rc4,Rf6, soti-
laat a6,b5,d5,e6,f7,g7,h7.

1. Rxd5 g6 (1... ed 2. Rxd7
Dxd7 3. Lxh7+ Kh8 4. Lf5+ tai
1... h6 2. Rxe7+ Dxe7 3. Lxh6
gh 4. Dxh6 uhaten 5. Rg4) 2.
Rxe7+ Dxe7 3. Lxc4 Txc4 4. Txc4

bc 5. Lg5.

9. Spielmann- Vale, Wien 1926.
Valkoinen: Kg1,Dd3,Te1,Tf1,Lg5,
Rc3,Rg3, sotilaat a2,b2,c2,d4,
f2,g2,h2. Musta: Kg8,Dd8,Ta8,
Tf8,Lc8,Le7,Rf6, sotilaat a7,
b7,c6,d5,f7,g6,h7.

1. Txe7 Dxe7 2. Df3 Kg7 3. Rc-
e4 de 4. Rxe4 De6 5. Lxf6+ Kg8
6. Df4.

10. Spielmann - Strassl, 1912.
Valkoinen: Kh1,Db6,Ta5,Tb1, so-
tilaat c2,c4,e4,f5,g2,h2. Mus-
ta: Kc8,Dh4,Tb8,Th8, sotilaat
b7,c6,d6,e5,f7,g7,h6.

1. Ta8 De7 2. Dxc6+ Dc7 (2...
bc 3. Taxb8+ Kd7 4. T1-b7X) 3.
Txb7.

Esimerkkejä ratkaisukilpailuun (täydennysmateriaalia).

1. Botvinnik - Keres, Moskova
1966. Valkoinen: Kh2,Df2,Tb1,
Tf1,Ld1,Le3,Rd5, sotilaat a4,
c4,d3,e4,g6,h3. Musta: Kg8,Dd8,
Ta7,Tf8,Lc6,Rd4,Re6, sotilaat
a5,c5,d6,f5,g7,h4.

1. Tb8.

2. Brundtrup - Budrih, Berliini
1954. Valkoinen: Kg1,Dc4,Lc5,
sotilaat a2,g2,h3. Musta: Kf8,
Dd6,Lb6, sotilaat a6,g7,h6.

1. Df4+.

3. Keres - Jansa, Budapest
1970. Valkoinen: Kg1,Dd2,Te8,
Ld4, sotilaat a4,b2,c3,g2,h3.
Musta: Kh7,Dd5,Tg6,Tg7, soti-
laat a5,d6,h5.

1. Th8+.

4. Lendel - Scafarelli, 1960.
Valkoinen: Kh1,Dc3,Tg1,La1,Lc4,
sotilaat a2,e4,f2,f3,h3. Musta:
Kh8,Dc7,Tf8,Tg6,Lc8, sotilaat

a6,c5,f7,g7,h7.

1. Dxc7+.

5. Minic - Vukic, Novo Travnik 1969. Valkoinen: Kg1,Db3,Ta1,Te1,Rc3,Rf3, sotilaat a4,b2,d4,f2,g2,h2. Musta: Kg8,Dd7,Ta8,Td8,Lg7,Rd5, sotilaat a7,b7,f6,f7,g6,h7.

1. Rxd5 Dxd5 2. Te8+.

6. Nilsson - Filip, Leipzig 1960. Valkoinen: Kh1,De3,Tf1,Tf4,Ld3, sotilaat a3,c2,e4,g4,h5. Musta: Ke7,De5,Tc5,Tg6,Lb7, sotilaat a6,b5,e6,f6,f7,h7.

1... Dxc5+.

7. Fyschter - Balog, Unkari 1945. Valkoinen: Kg1,Df3,Ta1,Tb1, sotilaat e3,f2,g2,h2. Musta: Kg8,Dc2,Ta2,Tf8, sotilaat f7,g7,h7.

1... Db2.

8. Zetkovic - Molerovic, Sambor 1951. Valkoinen: Kg1,De2,Td1,Tf1,Lc2,Lf4,Re5, sotilaat c4,f2,g2,h2. Musta: Kf8,Da2,Ta8,Th8,Le7,Le8,Rf6, sotilaat a5,b7,d4,e6,f7,h6.

1. Lh7.

9. Schatar - NN, Pariisi 1906. Valkoinen: Kf2,De2,Tf6,Tg1, sotilaat d4,e5,h3. Musta: Kc8,Da2,Tc2,Tf8, sotilaat d5,e6,f7,h4.

1. Tc1.

10. Stein - Peterson, Kiova 1965. Valkoinen: Kg1,Dg3,Te1,Rd6,Rh4, sotilaat a3,b2,d4,f2,g2,h3. Musta: Kg7,Dd7,Tc6,Lb7,Rf8, sotilaat a7,b6,d5,f6,g6,h5.

1. Te7+.

Kaksisiirtoiset tehtävät

(täydennysmateriaali)

1. J. Abbott, 1902. Valkoinen: Kf2,Df6,Lh7. Musta: Kg4, sotilas g5.

1. Dh8.

2. K. Alheim, 1961. Valkoinen: Ke4,Dg3,Tc5,Rd5. Musta: Kh5,Da8, sotilas h6.

1. Kf4.

3. H. Vennik, 1919. Valkoinen: Kd7,Dh4,Re7, sotilas d3. Musta: Ke5, sotilas c5.

1. Rd5.

4. A. Galitski, 1905. Valkoinen: Kh5,Da1,Ta2,Rf5, sotilas d3. Musta: Kf3,Lc1.

1. Td2.

5. G. Gvidelli, 1924. Valkoinen: Kh3,Da1,Lb6. Musta: Kh1,Lb1,Ra3, sotilas f6.

1. Kg3.

6. I. Gegelski, 1958. Valkoinen: Kh4,De4,Tb1,Lc1. Musta: Kd1,Da1,Rc2.

1. Dg2.

7. B. Glebel, 1927. Valkoinen: Kg6,Df8,Tf3,Le7,Rh4, sotilas f5. Musta: Kg4.

1. La3.

8. N. van Deik, 1968. Valkoinen: Ka7,Da2,Td3,Lh4. Musta: Kb4,Ra4, sotilas b5.

1. Td5.

9. A. Dzektsjer, 1956. Valkoinen: Kb3,Da3,Lf8,Re7,Rg5. Musta: Kh8,Rf6.

1. Da8.

10. L. Kubbel, 1941. Valkoinen: Ke3,Dc6,Lh5,Rh4. Musta: Ke5,

Tf7,Lb1.

1. Lg4.

11. S. Loyd, 1880. Valkoinen: Ke4,Dg4,Tc8,Rd5. Musta: Kd6, sotilas g5.

1. Kf5.

12. M. Lokker, 1965. Valkoinen: Kg3,Dd3,Tf4,Rf8. Musta: Ke5, Rb3,Rh6.

1. Kh4.

13. E. Max. Valkoinen: Kh4, Dc5,Tf8,Th6. Musta: Kg7,Rh7, sotilas c6.

1. Th8.

14. J. Mott-Smith, 1937. Valkoinen: Kb6,Tc3,Ld6,Re4. Musta: Ka4,Ra1,Rc2.

1. Td3.

15. K. Fabel, 1936. Valkoinen: Kb4,Df4,Tc2,Ld1. Musta: Ke1, Th2,Lh3.

1. Le2.

16. V. Tshepiznyi, 1968. Valkoinen: Kh5,Dd7,Le3, sotilas d4. Musta: Kf6,Lh8,Rf3.

1. d5.

17. I. Schel, 1919. Valkoinen: Ka2,Db2,Tb5,La7. Musta: Ka6, Th7, sotilas g6.

1. Th5.

18. V. Schinkman, 1915. Valkoinen: Kb4,Da6,Th1, sotilas d2. Musta: Kb2,Lh8,Rg4.

1. De2.

17. tunti: Varianttien laske- misessa tapahtuvat virheet.

Tällä ensimmäisellä tunnilla me tarkastelemme varianttien laske-
misessa tapahtuvia tyypillisiä virheitä.

Monasti hyvän idean toteuttaminen epäonnistuu, kun tehdään harkitsemattomia shakkeja.

I. esimerkki. Schmidt - Pirc, 1938. Valkoinen: Kg2,Tc6,Td4, Rd3, sotilaat a2,b4,e4,f2,g3, h2. Musta: Ke7,Ta8,Tb7,Rd7, sotilaat a6,b5,e6,f7,g7,h6.

Musta pelasi 1... Tb6 jatko-ideana 2. Td7+ Kxd7 3. Txb6 Kc7, mutta valkean proosallinen 3. Re5+ shakki kuitenkin välittömästi lopetti pelin. Mustan olisi tullut organisoida tarkka puolustus 1... Ta-a7 alkusiirrolla. Esimerkiksi 2. Td-d6 Rb8 3. Tb6 Txb6 4. Txb6 Rd7 jne.

Lasketut variantit tulee huolellisesti tarkistaa, jottei mikään ikävä kiinnitys jäisi huomaamatta.

II. esimerkki. Taylor - Flor, Nottingham 1936. Valkoinen: Ka2,Td4,Le2, sotilaat c2,c3,e5, f4,g2,h2. Musta: Kb5,Ta5,Lc6, sotilaat a3,c4,d5,f5,g4,h4.

Mustalla ei ole reaalisia voitontoiveita, mutta hän ei halua sopia tasapelistä. 1... Ka4? 2. Ld3! Tb5 (f5-sotilasta ei voi puolustaa, sillä 2... Ld7 siirtoa seuraisi 3. Lxc4) 3. Lxf5 Tb2+ 4. Ka1 g3. Nyt kaikkein yksinkertaisinta oli 5. hg hg 6. Lg4 Kb5 7. Ld1 ja rinnakkaiset vapaasotilaat ratkaisevat pelin. Pelaaminen tasapeli-

asemassa voittoa johtaakin monasti häviöön.

Seuraavassa esimerkissä musta olettaessaan voittavansa sotilaan tietoisesti salli kiinnityksen, josta oletti vapautuvansa. Tämä oli kuitenkin virhearvio.

III. esimerkki. Euwe - Alehin. MM-ottelun 20. peli, Hollanti 1935. Valkoinen: Kg1, Tf1, Le4, sotilaat a4, c4, e2, f2, g3, h2. Musta: Kg8, Td6, Ld7, sotilaat a7, c5, g5, g7, h7.

Pelissä seurasi 1... Lxa4 (parempi olisi 1... Td2 tai 1... Ta6) 2. Ld5+ Kf8 3. Ta1 Ta6 4. Ta2! Ke7 (ilmeneekin, että mustan 4... Lb5 siirtoon valkea vastaisi yksinkertaisesti 5. cb) 5. f4 gf 6. gf Kf6 (myös 6... Tg6+ on huono) 7. e4 g5 8. f5 h5 9. h4 gh 10. Kh2 Kg5 11. Kh3 ja musta luovutti muutaman siirron kuluttua.

Aina ei ensimmäisenä mieleen tuleva siirto ole hyvä, minkä takia myös ilmeisiltä näyttävät jatkot tulee tarkistaa.

IV. esimerkki. Holland - Wolf, Karlsbad 1907. Valkoinen: Kb1, Dd1, Tg5, sotilaat a2, b3, d4, e5, f6, h4. Musta: Kh8, Dh6, Tc3, Lb5, sotilaat b7, d5, e6, f7.

Valkea jatkoi pelaamalla 1. Kb2! (mutta ei luonnolliselta näyttävällä 1. Th5 siirrolla, joka kumoutuisi 1... Tc1+ siirtoon) 1... Td3 2. Dc1 kaksoisuhin: 3. Dc8+ ja 3. Tg8+, joihin ei ole puolustusta.

Aina ei kannata hakea vastustajan tarjoamaa materiaalia, vaan

uhraustarjouksesta on mielekkäämpää kieltäytyä tai hakea tarjottu materiaali myöhemmässä vaiheessa.

V. esimerkki. Liberzon - Taimanov, NL:n XXXIV mestaruuskilpailu, Tbilisi 1967. Valkoinen: Kg1, Dc3, Ta1, Le2, Re4, sotilaat b2, c4, f3, g2, h3. Musta: Kg8, Df4, Td8, Te5, Re3, sotilaat a5, f5, g6, h4.

Valkean 1. Txa5 siirtoon musta vastasi vastustajan toivomalla 1... Txe4 siirrolla (oikein olisi ollut 1... Txa5 2. Dxa5 Tf8) 2. fe? Td1+ ja valkea luovutti. Valkea olisi varmistanut tasapelin pelaamalla 2. Df6.

VI. esimerkki. Teichmann - Tartakover, Karlsbad 1907. Valkoinen: Kh2, Dc2, Ta2, Te1, Lb2, Rd2, Rf3, sotilaat a3, c4, e4, f4, g3, h3. Musta: Kg8, Dc7, Tb8, Te8, Lg7, Re6, Rh5, sotilaat a7, c5, d6, f7, g6, h6.

1... d5 2. Lxg7 Kxg7 3. cd Rexf4 siirtojen jälkeen valkea ei hakenut tarjottua materiaalia, vaan pelasi 4. Rf1! välttämällä näin tarpeettomat sekavuudet. Nyt valkean kuningatar osallistuu kuningassivustan puolustukseen, g3-sotilas on suojattu ja mustan f4-ratsulla ei ole perääntymisruutuja.

Valkean seuraavalla siirrolla mustan ratsu oli haettavissa ja peli ratkesi.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Alehin - Capablanca, MM-ottelun 12. peli 1927. Valkoinen: Kg1, Db2, Tf1, Lb1, sotilaat a3, b4, c5, e3, f2,

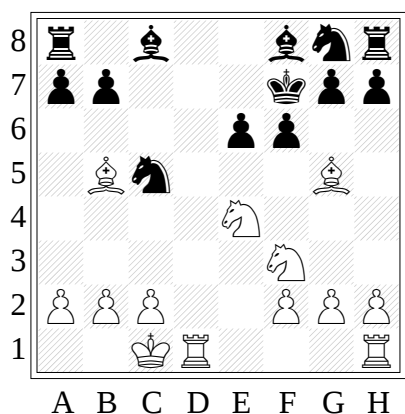
g2,h2. Musta: Kc8,De5,Tc3,Re4, sotilaat a6,b5,d5,e6,f7,g6,h6. Valkean siirto. Voiko tämä hyötyä mustan c3-tornin kiinnityksestä?

2. Asema pelistä Bogoljubov - Gussong, Karlsruhe 1939. Valkoinen: Kg1,De2,Ta1,Tf1,Lc1,Ld3,Rf5, sotilaat a2,b2,c3,e5,f2,g2,h2. Musta: Kg8,De7,Ta8,Tf8,Lb7,Le7,Rc5, sotilaat a7,b6,c7,d5,f7,g7,h7. Mikä on valkean paras vastaus mustan 1... Rxd3 -siirtoon?

3. Asema pelistä Duras - Pzpiorka, Breslau 1912. Valkoinen: Kh1,De2,Te1,Tf1,Re5,Rg3, sotilaat a2,b2,c3,g2,g5,h2. Musta: Kg8,Dc5,Td8,Te7,Lb7,Rd7, sotilaat a7,b6,e6,f7,g7,h7. Kuinka kumota valkean 1. Rxf7 uhraus?

18. tunti: Varianttien laskemisharjoitusta.

Plesi - Endzelin, Buenos Aires 1939.

Valkean siirto. Löydä voittojatko. Tämän aseman tutkimiseen on annettava 30 minuuttia. Sen lisäksi osallistujien on kirjoitettava ylös löytämänsä va-

riantit. Esimerkkianalyysi asemasta: 1. Td8! (uhkaa 2. Re5+ fe 3. Le8X). Sivuvariantit 1... fg 2. Re5+ ja matti seuraavassa siirrosta.

1... Rxe4 2. Re5+ Ke7 3. Te8+ Kd6 4. Rf7+ Kc5 5. Le3 Kxb5 6. Txf8 ja 7. Kxh8 tai 4... Kc7 5. Txf8.

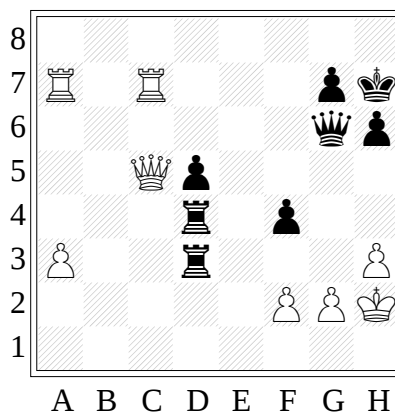
1... Le7 2. Re5+ fe 3. Rd6+! Kg6 (3... Lxd6 siirtoa seuraisi 4. Le8+ matein) 4. Lxe7, eikä 5. Rxc8 ja 5. Le8+ uhkiin ole puolustusta.

Harjoituksia

Asema pelistä Johansson - Teschner, Tukholma 1960. Valkoinen: Kg1,Dc4,Td1,Te1,Rd2, sotilaat a2,b2,c3,c7,f2,g2,h2. Musta: Kh8,Dh6,Ta8,Te8,Rd3, sotilaat a7,b6,e4,f5,g7,h7. Analysoikaa mahdolliset jatkot valkean pelatessa 1. Rxe4!

19. tunti: Varianttien laskemisharjoitusta (jatkoa).

Tartakover - Kon, Varsova 1927.

Valkean siirto. Löydä voittojatko.

Asemaan annetaan 20 minuuttia miettimisaikaa, jonka jälkeen jatkot pelataan (esittäjä pelaa mustilla). Jokaiselle osallistujalle annetaan 10 minuuttia aikaa idean esittämiseen.

1. Df8! (valkea sekä hyökkää mustan g7-sotilaan kimppuun että eliminoi mustan 1... Dg3+ uhan, johon nyt valkea voisi vastata 2. fg fg+ 3. Kg1) 1... Tg3 2. Txg7+ Dxdg7 3. Df5+ Tg6 4. Txg7+ Kxg7 5. De5+ tai 3... Kh8 4. Ta8+ ja valkea voittamansa kuningattaren lisäksi voittaa tornin.

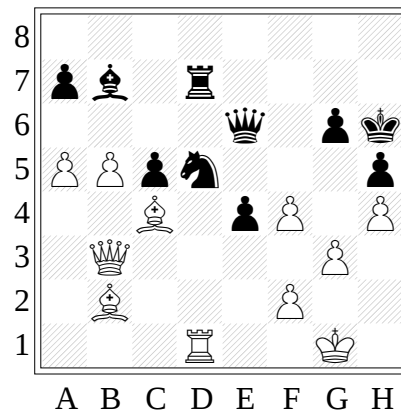
Harjoituksia

1. Asema pelistä Beilin - Lipnitski, 1950. Valkoinen: Ke1, Dd1, Th1, Lh3, sotilaat a2, d5, e2, f3, g3, h2. Musta: Kg8, Df6, Tc8, sotilaat a7, b7, e3, f7, g7, h6. Mustan siirto. Löydä voittojatko.

2. Asema pelistä Kortshnoi - Saigin, Leningrad 1953. Valkoinen: Kg1, Tb8, Lf2, Rf5, sotilaat a2, d5, g3, h3. Musta: Kf8, Te2, Lb4, Re8, sotilaat a7, b6, h7. Osoita valkealle voittoon johtava suunnitelma tämän pelattua 1. d6.

20. harjoitus: **Varianttien laskemisharjoitusta** (päättö).

Euwe - Keres, AVRO-turnaus 1938.

Mustan siirto. Tasapeli.

20 minuuttia miettimisaikaa, jonka jälkeen idea esitetään seinätaululla (esittäjä pelaa valkeilla). Esitykselle, kuten edellisessä tapauksessa, varattava 10 minuuttia aikaa.

1... e3! 2. Lxd5 (myös 2. fe siirto on kokeilemisen arvoisen, mutta mustalla on siirtoon 2... De4 tai 2... Dh3 3. e4 Re3 4. Lg7+ Kh7 vastaukset) 2... e2! 3. Te1 Dxd5 Txd5 (estää 4. Dc3 siirron) 4. Dxd5 Txd5 5. f3 (ei 5. Txe2) 5... Td1 (tässä pelissä sovittiin tasapelistä) 6. Kf2 Lxf3 tasa-asemin.

Harjoituksia

1. Asema pelistä Antoschin - Ravinski, Leningrad 1957 (variantti). Valkoinen: Kh3, Dd6, Tb7, sotilaat a2, d4, f3, f5, h4. Musta: Kh6, Dc1, Rd7, sotilaat f6, h7. Mustan siirto. Tasapeli.

2. Asema pelistä Em. Lasker - Alehin, Pietari 1914. Valkoinen: Kg1, Dd8, Ta1, Td1, Lc1, Re4,

sotilaat a2,b2,c5,f2,h2. Musta:
Ke6,Df3,Th8,Lf8,Re5, sotilaat
c6,c7,f7,g7,h7. Mustan siirto.
Tasapeli.

